

Longitarsus parvulus

Mindre linjordloppa

Skalbaggar, Bladbaggar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2b(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Chrysomelidae (bladbaggar), **Släkte:** *Longitarsus*, **Art:** *Longitarsus parvulus* - mindre linjordloppa (Paykull, 1799) **Synonymer:** *Galeruca parvulus* Paykull, 1799, *lilla linjordloppan*

Kännetecken

En bara 1–1,8 mm lång jordloppa med avlång, högvälvd kroppsform. Bakbenen är utformade som kraftiga hoppben, där fotens första led är längre än resten av foten. Kroppen är svart. Antenner och ben är brungula. Släktet *Longitarsus* är besvärligt, och bestämningen måste bekräftas av en specialist.

Utbredning och status

Under 1800-talet – medan linodling till husbehov ännu var utbredd – förekom den mindre linjordloppan från Skåne till Uppland och Västmanland. Därefter tycks den ha minskat starkt men återkom under krigsåren på 1940-talet, då odling av spånadslin återupptogs. Under 1950-talet var arten åter spridd, men därefter försvann den från nästan hela utbredningsområdet. Den ökade linodlingen på senare tid tycks inte ha lett till artens återkomst. Efter 1985 är den bara funnen i Skåne och Blekinge. Arten är uppgiven från samtliga våra grannländer. I Danmark anses den som livskraftig, i Norge som regionalt utdöd och i Finland som sårbar. Världsutbredningen omfattar hela Europa samt Främre Asien och Nordafrika. Den är rödlistad som akut hotad i Danmark och som försvunnen i Norge.

Ekologi

Lever på olika arter av lin. Hos oss är den bara känd från spånadslin (*Linum usitatissimum*), men den kan möjligen förekomma även på vildlin (*L. catharticum*). I Mellaneuropa är den känd som skadedjur på linodlingar. De fullbildade skalbaggarerna kläcks på eftersommaren. De är vingade och kan påträffas på diverse växtarter i terrängen. Honorna övervintrar. På våren hittar de värdväxten på långt avstånd. Äggläggningen sker vid basen av linplantorna, och larverna lever av rötterna.

Hot

Status och hotsituation är svårbedömda. Upphörd linodling är det största hotet mot arten. Om den skånska populationen är bunden till vildlin kan försvinnande av örtrika betesmarker vara ett hot.

Åtgärder

Arten bör eftersökas för att klarlägga dess status.

Litteratur

Douguet, S. 1994. *Coleopteres Chrysomelidae* Volume 2 Alticinae. Fed. Francaise Soc. Sci. Nat. Paris.

Författare

Hans-Erik Wanntorp 2005, 2012. © ArtDatabanken, SLU 2012.